

Haggai

Hay Aat Ten Liblu

Hay Nangitudo' eten Liblu: hi Haggai.

Hay Nangitud'an Haggai eten Liblu: nan Hudyun numbangngad ad Jerusalem an nalpud Babylon.

Hay Pohdon nan Ngadan ten Liblun Ibaga: behta.

Hay Gutud hi Nangitud'anan ten Liblu: hidin 520 B.C. nin.

Hay Teman ten Liblu: mahapul an hi Apo Dios di mahhun hi nonomnomon tu'u ta bo'on nan numbino'ob'on an wah tun lutay mahhun hi nonomnomon tu'u.

Hay Outline ten Liblu:

Hay intudun Haggai hinan HOPAP DI MENSAHENA ya mahapul an itultuluydan mangiyammah nan Timplun Apo Dios (1:1-15)

Hay intudun Haggai hinan MIYADWAN MENSAHENA ya iyal'allanan maphod nan Timplun Apo Dios an iyammadan den timpu ya un din Timplun Apo Dios an impiyamman nan Alin hi Solomon (2:1-9)

Hay intudun Haggai hinan MIYATLUN MENSAHENA ya maligatan nan Hudyuh punta-muanda an dumalat nan nabaholanda (2:10-19)

Hay intudun Haggai hinan MIYAPAT AN MENSAHENA ya abakon Apo Dios an amin nan buhulna (2:20-23).

Hay Nahhun hi Intugun Apo Dios ay Haggai ta Mabohwat nan Timplu

¹ Hidin miyadwan tawon hi nun'alian Darius* ad Persia hidin hopap di algaw eden miyonom di bulan† ya impa'innilan Apo Dios ay ha"in an hi Haggai‡ an propeta nan penhodnan ibaga' ay Zerubbabel an gobelnadol ad Judah an ap'apun§ Shealtiel ya hi Joshua an hina' Jehozadak* an Nabagtun Padi. ² At inali' ay diday, “Inalin Apo Dios an nidugah di abalinanay, Ditu'un tatagu anuy mangalih bo'on ad ugwan di gutud hi

* **1:1** Hay nun'alianad Persia ya hidin 522-486 B.C. † **1:1** Unu August 29, 520 B.C. ‡ **1:1** Hay pohdonan ibaga ya *behta*, at mid mapto' ya nitungaw hinan gutud di ohan behtan di Hudyu. § **1:1** Hinan hapit di Hudyu ya numpaddung di hapitda an *hina'* ya *ap'apu*, mu hay ustuh translation hitu ya *ap'apu* ti hiyah ne alyonah nan I Chron. 3:17-19. * **1:1** Impalayaw nan Alin hi Nebuchadnezzar hiyah din 586 B.C. ta immuy ad Babylon (I Chron. 6:15).

pangiyamman hinan Timpluna.†

³ Ya inalina goh di, ⁴ Anaad ta da'yun tatagu' ya nun'ihamad nan a'abungyu an hay mun'aphod an ayiw‡ di da'ligyu,§ ya wan nunnanannong nan Timplu' an napa"i an adi mipaphod? ⁵ Unyu mah adi nomnomon hi un anaad ta ⁶ do'ol nan inhabalyu, mu un itang di mabto'yu? Ya ta"on hi un waday ononyu mu adi ayu mabhug. Ya waday bayahyu, mu ma'uwwaw ayu damdama. Ya ta"on

† **1:2** Hay historyn di nangalyandan ne ya hidin 538 B.C. ya immandal nan Alin hi Cyrus ta mabalin an umanamut ad Israel nan Hudyun nalpud Babylon, ya mabalin goh an iyammaday Timplun Apo Dios (Ezra 1:2-4; 6:3-5). At initnud Zerubbabel nan 50,000 an tatagu, at ente"adan nun'ammah nan Timplu, ya hidin 536 B.C. ya enelpahday puuna, ya nun'am'amlongdan nangidawat ay Apo Dios (Ezra 3:8-10). Mu nan iSamaria ya nan udumnan Hentil an ni'hituh nan babluyda ya timma'otdah un bumi'ah goh nan Hudyu ti ini anu ya abakonda dida, at impadinongday ituluyan nan tamun den tawon, at mid ah nuntamuh Timpluh himpulu ta onom an tawon (Ezra 4:1-5, 24). Mu nan balbalun ali an nan Alin hi Darius ya inabulutnay pangituluyandan muntamuh din 520 B.C., mu napayad nan Hudyu damdama ti un hay abungday ihihi'aldan ipaphod, at hiyaat unda inaliy, "Bo'on ad ugwan di gutud hi pangiyamman hinan Timplun Apo Dios." At hennag Apo Dios nan duwan propetan da Haggai ay Zechariah ta ihingalda dida ta olom ya nomnomonday anappuhida (Hag. 1:1; Zech. 1:1). Ya maphod di na'at an ta"on un do'ol di humewol ay dida (ti nan gobelnadol hinan provinciada an Trans-Euphrates ya nan udumnan liligwana ya indinongday tamuda, mu nan Alin hi Darius ya gunna inabulut di tamuda; Ezra 5:3-6; 6:6-12), at hidin 516 B.C. ya inelpahday Timplu, ya nidawat mahkay (Ezra 6:15-18). ‡ **1:4** Mid mapto' ya hiyah ne cedar an nalpud Lebanon an miyammah nan Timplun Apo Dios (Ezra 3:7). § **1:4** Anggay nan palasyu di awadan nan ma"aphod an ayiw an cedar di da'ligna.

hi un do'ol di gina'uyuh ilubungyu mu mah'aw ayu damdama. Ya gun ayu bumo'la, mu adi umda damdama. ⁷ Unyu dan adi ma'immatunan hi un anaad ta umat hinay ma'ma'at? ⁸ At hiyanan hay atonyu ya umuy ayun ummal hi inalahan hi ayiw ta ipaphodyun iyamma nan Timplu' ta way atonyun mangat hinan nahamad an din atonyu tuwalin mundayaw ta way ato' an umamlong! ⁹ Ti hay ninomnomyu ya do'ol di mabto'yu, mu tigonyu adya an hay gutud di pumbot'anyu ya un itang di ma'alayu! Ya wa ay goh ta iyanamutyuh abungyu ya un mi'id di poto'nah pangananyu ya napuh ti hinapuda'. Ya manu ay ato' di umat hina ti nan Timplu' ya nunnanannong an napapa"i ti un way ohan da'yuan hay abungnay ipaphopaphodna an iyamma. ¹⁰ Hiyah ne dumalat hi adina umudanan ta omod un adi tummol nan itanomyu. ¹¹ At pumbalino' hi mamaga nan inalahananyuh nan aduntuduntug, ya nan apayapayaw, ya nan punhabalanyuh greyp, ya olibo, ya nan udumnan itanomyu ta mahinaangan ayu, ya ta"on nan animalyu, ya mun'apa"in amin nan tinamutamanyun nabnablayanyu.”

Hay Nangunudan nan Tataguh nan Intugun Apo Dios

¹² La'tot ya an amin nan tatagu, ya ta"on da Zerubbabel an hina' Shealtiel ya hi Joshua an ap'apun Jehozadak an Nabagtun Padi ya inunudmi nan inalin Apo Dios an Diosmi. Ya tina'tanmi, at an amin nan impa'innila' ya inunudda ti propetaa' ay Apo Dios.

¹³ La'tot goh ya waday impa'innilan Apo Dios ay ha"in an hi Haggai ta ipa'innila' hinan tatagu an inalin Apo Dios di, “Ten ihamad'un alyon an badanga' da'yu!”

¹⁴ At impa'amlong Apo Dios da Zerubbabel an gobelnadol ad Judah, ya hi Joshua an Nabagtun Padi, ya an amin din na'angang an numbanggad an nalpuh nan udum an babluy. Mu an amin ami ya immuy ami ta ete"amin muntamuh nan Timplun Apo Dios an na'abbagbagtun Diosmi.

¹⁵ Ya henen gutud ya miyaduwapulu ta opat an algaw hidin miyonom an bulan eden miyadwan tawon hi nun'alian Darius.*

2

Nan Miyadwan Impa'innilan Apo Dios ay Haggai

¹ Ya heden miyaduwapulu ta ohay algaw hidin miyapituy bulan eden tawon* ya himmapit goh hi Apo Dios ay ha"in an hi Haggai an inalinay,

² “Hanhanam ay da Zerubbabel an gobelnadol, ya hi Joshua an Nabagtun Padi, ya an amin nan tatagu an alyom ay diday, ³ Wada dan ay da'yuy munnomnom hi aat di amaphod din Timpluh hopapna?† Hay aat di umatan nan pannigyud ugwan?‡ Hay tigawnad ugwan ya ay mi'id di

* **1:15** Unu September 21, 520 B.C. * **2:1** Unu October 17, 520 B.C. Hiyah ne angunuh an algaw di Behtan di A'ab'abbung an Nisan/Ethanim 21 (Lev. 23:34-43). † **2:3** Hiyah ne Timplun Apo Dios an impiyamman nan Alin hi Solomon hidin 965-959 B.C., mu pina"i nan iBabylon hidin 586 B.C. ‡ **2:3** Nan Timplun Apo Dios an tinnigdan den timpu an agguy ni' nalpah ya ma'alih nan Timplun Impiyamman Zerubbabel.

hulbina. ⁴ Mu ad ugwan ya pabi'ahonyuy pun-nomnomyu ti Ha'in an nidugah di abalinanan Dios ya wagwadaa' an bumadang ay da'yu. ⁵ Ti hiyah ne din inali' tuwalih din o'ommodityuh din nangilpuwa' ay didad Egypt ta nakakda an in-ali' di inaynayun'uy pangipapto'un da'yu. At hiyanan adi ayu tuma'ot, ya adi ayu mun'ogon an mangiyammah nan Timplu.”

⁶ Ya ha'in an hi Haggai ya intuluy'un himmapit an inali' di, “Hi Apo Dios an nidugah di abalinana ya inalinay, Ag'aga ya iwogot'ud abuniyan, ya tun luta, ya nan baybay. § ⁷ Ta mapilitan nan tataguh nan abablubabluy at iyaliday inadangyanda ta mawadan amin di mahapul nan Timplu'. ⁸ Ta bagi' an amin di inadangyan nan tataguh nan abablubabluy hitun luta an umat hinan silver ya balitu'. ⁹ At nidugdugah di amaphod nan Timplu' an miyamma ya un nan aatnah din hopapna.* Ya palenggopo' goh heten babluy.”

Hay Miyatluh Impa'innilan Apo Dios ay Haggai

¹⁰ Hede goh an miyaduwampulu ta opat di algaw hidin miyahiyam di bulan eden miyadwan tawon hidin nun'alian Darius† ya himmapit goh hi Apo Dios ay ha'in an hi Haggai an propetan inalinay, ¹¹ “Ha'in an nidugah di abalinanan Dios ya alyo' ta hanhanam hinan papadi di inalin nan Uldin hi ma'at. ¹² Ti gulat ta umala han taguh nan ne'nong an dotag, ya imbi'lugnah nan magayad

§ 2:6 Heb. 12:26. * 2:9 Na'at heneh din himmigupan Jesu Kristun ten Timplu. † 2:10 Unu December 18, 520 B.C.

an lubungna, ya gulat ta medeneh henen lubungnah nan tinapay, unu hinan ma'an, unu hinan bayah, unu hinan lanan olibo, unu hinan udum an ma'an ya henen me'gonan an dotag an nidawat ay Ha'in ya pumbalinona mah nan nedenehanah me'gonan goh?"

Ya tembaldan invalidan ha'in di, "Adi ahan!"‡

¹³ Ya ha'in an hi Haggai ya inali' goh di, "Gulat mah ta nan tagu ta nedeneh hi odol di natoy ya undan adi miyabulut an dapoona nan ma'an?"

Ya tembal goh nan papadin invaliday, "Adi."§

¹⁴ At inali' di, "Hay inalin Apo Dios ya umat goh hinay ma'at hinan tatagun ten babluy ti an amin nan bot'onda ya nun'alugit, at adi ma'abulut an amin nan e'nongdah nan pun'onngan.* ¹⁵ At nomnomonyun amin nan hinolholtapyuh din hopapna ta engganah nangete"aanyun nangipaphod hinan Timplu. ¹⁶ Ti hay gun na'at ya namnamaonyun waday duwampuluy langgut hi bot'onnyu, mu numbalin hi un himpulu ya

‡ **2:12** Itudun nan Uldin an nan lubung an nedeneh hinan dotag an nidawat ay Apo Dios ya numbalin hi maleneh goh (Lev. 6:27), mu makulug an henen lubung an nibi'lugan di dotag ya mid ah abalinanan mangitolman hi analenehnah nan udumnan medeneh ay hiya. § **2:13** Num. 19:11-13, 22. Mattig an

ag'agan mitolman nan nalugit ya un nan maleneh. * **2:14** Hay pohdonan hapiton ya ta"on un numbanggad nan Hudyuh nan ay paddungnay naleneh an babluydad Judah ya waday puun di Timpluh di ta mun'onongda mu hanan me'gonan an luta ya puun di Timplu mu mid ologdan mangidat hi analenehdah nan tatagun mihinah di, at nalugitda damdama. Ya mahapul an ituluydan iyamma nan Timplu ta way atondan maleneh.

anggay. Ya namnamaonyu goh an nalemay alewahangon tu'uh bayah, mu numbalin hi un duwampulu. ¹⁷ Ya impa'ali' di puma"ih nan inhabalyu an umat hi begeh, ya dangaw, ya dalallu an nama"in amin hinan way intanomyu, mu agguy ayu nuntutuyu ta mumbangngad ayun umunud ay Ha"in. ¹⁸ At ad ugwan an algaw nongkay an miyaduwapulu ta opat eten miyahiyam di bulan† an nangiyammanyuh nan ipabunan di tu'ud nan Timplu ya ihamadyu ta innilaonyuy aatna: ¹⁹ Wada mah di nahawal hi paguy hinan alangyuh itanomyu? Ya nan intanomyun greyp, ya figs, ya pomegranate, ya olibo ya wada mah di pinugahyu? Wada, unu mi'id? Mu gapu ta abulutonyuy panginaynayunanyun mun'ammah nan Timplu' at mete"ad ugwan ya immannung an wagaha' da'yu ta mawadada.”

Hay Miyapat an Impa'innilan Apo Dios ay Haggai

²⁰ Ya impidwan Apo Dios an himmapit ay ha"in an hi Haggai eden miyaduwapulu ta opat an algaw eden bulan‡ an inalinay, ²¹ “Alyom ay Zerubbabel an gobelnadol ad Judah an iwogot'u nongkay ad abuniyan ya tun luta ²² ta mun'a'ubah nan a'alih nan pumpapto'anda ya pumpa"i nan kalesada. Ya pumpapapattayo' nan tindaluda ta himungondaan numpipinnatoyda. §

† **2:18** Bahaom nan footnote di Hag. 2:10 ta innilaom di aat ten gutud. ‡ **2:20** Bahaom nan footnote di Hag. 2:10 ta innilaom di aat ten gutud. § **2:22** Mid mapto' ya ma'at hinan Punligatan di Tatagu.

23 Mu he"a, Zerubbabel an baal'u, ya hitun a'atan hatu ya he"ay pumbalino' hi ap'apu ta mipaddung'ah nan hengheng an pummalka'.*

Ha"in an nidugah di abalinanan Dios di nangalin te.”

* **2:23** Anaad nin ta impabagtun Apo Dios hi Zerubbabel an gobelnadol? Manu ay ya hiyay ap'apun nan Alin hi Jehoiachin (Mat. 1:11-12), mu gapu ta inidutan Apo Dios hi apunan hi Jehoiachin at mid ah holagnan manginaynayun an mun'alih nan tronon nan Alin hi David (Jer. 22:24) at mid ah biyang Zerubbabel an mun'ali an ta"on un hiyah ne haadna tuwalih un agguy na'idutan (I Chron. 3:17-19). Ya i'innilan nan tatagu an nan Alin Pento' Apo Dios an ma'alih Messiah ya holag Jehoiachin, mu agguyda na'awatan di atonan mun'alih nan tronon David hi un na'idutan goh. Mu impabagtun Apo Dios hi Zerubbabel ta innilaona ya innilaon goh nan udumnan holag Jehoiachin an umannung an umali nan Messiah an mun'ali an ta"on hi unda agguy na'awatan di a'atana (bahaom nan footnote di Lk. 3:31 ta innilaom di ma"aphod an na'at ta agguy na'idutan hi Messiah an ta"on hi un Hiya ya immannung an holag Jehoiachin).

Nan Hapit Apo Dios
Ifugao, Batad: Nan Hapit Apo Dios (Bible)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Batad Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Audio recording © 2012 Hosanna

All rights reserved.

2021-02-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

73caf6e3-622f-5761-a5ec-fa654aef623d